

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ จะถือเอาพระและวัดคาทอลิกของบ้านโคกวัดเป็น
จุดศูนย์กลาง หรือแกนกลางของการวิจัย โดยจะศึกษาวิจัยให้ทราบถึงความสัมพันธ์
ระหว่างชาวบ้านกับวัดคาทอลิก ในฐานะที่เป็นสถาบันศาสนาในระดับหมู่บ้าน และ
ความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้จะศึกษาครอบคลุม ทั้งความสัมพันธ์ทางด้านศาสนา และ
ความสัมพันธ์ในทางโลก เช่น การศึกษา สุขภาพอนามัย การปกครอง เศรษฐกิจ
 ฯลฯ ในส่วนที่เป็นความสัมพันธ์ในทางโลกนี้ เนื้อหาส่วนใหญ่จะกล่าวเน้นเพื่อ
อธิบายให้เห็นถึงบทบาทและความสำคัญของวัดคาทอลิกที่มีต่อโครงสร้างทางอำนาจ
ของชุมชน โดยจะศึกษาถึงองค์ประกอบทางอำนาจว่า ใครบ้างเป็นผู้มีอำนาจใน
ชุมชนและบุคคลผู้ใช้อำนาจเหล่านั้นมีคุณสมบัติอย่างไร มีอะไร เป็นทรัพยากรทาง
อำนาจและในที่สุดอำนาจอันแท้จริงนั้นรวมเป็นศูนย์กลางอยู่ที่บุคคลใด แต่ละบุคคล
ต่าง ๆ ที่มีอำนาจเหล่านี้ มีวิธีการในการแข่งขัน สงวนรักษาอย่างไร และใช้
อำนาจไปในทางไหน พร้อมกันนี้จะวิเคราะห์ให้เห็นถึงประเภทของอำนาจที่มีอยู่
ในแต่ละบุคคลว่าเป็นอำนาจประเภทใด ในท้ายที่สุดจะดูแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลง
แปลงที่จะเกิดขึ้นกับชุมชนโคกวัดในอนาคต และจะวิเคราะห์ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลง
เหล่านี้กระทบต่อโครงสร้างทางอำนาจภายในชุมชนอย่างไร

แม้ว่าความจริงสิ่งหนึ่งที่ต้องยอมรับกันว่า ชุมชนชนบทไทยส่วนใหญ่
มิได้มีลักษณะ โดดเดี่ยวห่างไกล แต่จะเกี่ยวข้องกับชุมชนข้างเคียงและเกี่ยวข้องกับ
ระบบสังคมใหญ่ในระดับชาติในที่สุด โดยเฉพาะในแง่ของอำนาจทางการเมือง

แต่การวิจัยครั้งนี้ก็จะเป็นการวิจัยเฉพาะในขอบเขตภายในชุมชนบ้านโคกแก้ว เพื่อให้ตรงกับประเด็นหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่ตั้งไว้ และที่สำคัญก็คือการวิจัยครั้งนี้เพื่อมุ่งหาคำตอบที่จะทำความเข้าใจกับลักษณะของครอบครัว กายในชุมชนบ้านโคกแก้ว เป็นหลัก

วิธีการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเลือกชุมชนที่จะทำการศึกษาวิจัยมาหนึ่งชุมชน ซึ่งก็เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบ purposive sampling ชุมชนที่ผู้ทำการวิจัยเลือกขึ้นมาเพื่อทำการวิจัยครั้งนี้คือหมู่บ้านโคกแก้ว ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ในหมู่ที่สี่ ตำบลโคกปี่เป็ง อำเภอโคกปี่เป็ง จังหวัดปราจีนบุรี ทั้งนี้เพราะจากการสำรวจ (survey) ของผู้ทำการวิจัย ทำให้มั่นใจใจความหมู่บ้านโคกแก้ว พอจะถือว่าเป็นตัวแทน (representative) ของชุมชนหรือหมู่บ้านคาทอลิกอื่น ๆ ได้ โดยเฉพาะชุมชนคาทอลิกชนบทในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่ว่าประชาชนส่วนใหญ่ของหมู่บ้านทำมาหาเลี้ยงชีพด้วยการเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ รับจ้างทำงานเกษตรต่าง ๆ และขนาดของหมู่บ้านไม่ใหญ่จนเกินไป คือ มีจำนวนครอบครัว ๑๑๓ ครอบครัว ซึ่งเป็นขนาดที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาชุมชน และที่สำคัญที่สุดอีกประการหนึ่ง ที่เป็นเหตุผลในเรื่องความสะดวกของผู้ทำวิจัยเอง คือ ระยะทางระหว่างกรุงเทพมหานคร กับหมู่บ้านโคกแก้วประมาณ ๑๓๐ กิโลเมตร ซึ่งเป็นระยะทางที่ไม่ห่างไกลจนเกินไปนัก ผู้ทำวิจัยสามารถเดินทางไปกลับด้วยความสะดวกพอสมควร

สำหรับระยะเวลาที่ผู้ทำการวิจัยใช้ไปกับการรวบรวมข้อมูลนั้นประมาณหนึ่งปี คือ เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๑๔ - มีนาคม ๒๕๑๕ แต่ในระยะเวลาหนึ่งปีนี้ ผู้วิจัยไม่ได้อยู่หมู่บ้านเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตลอดเวลา ทั้งนี้ด้วยข้อจำกัดหลายประการ แต่ข้อจำกัดประการหนึ่งซึ่งเป็นข้อจำกัดอันสำคัญที่สุด คือ ผู้วิจัยต้องทำงานในหน้าที่ประจำ

อยู่ในกรุงเทพมหานคร และยังคงใช้เวลาอีกส่วนหนึ่งไปกับการศึกษาเล่าเรียนรายวิชาต่าง ๆ ในชั้นเรียนของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกด้วย ทั้งนี้ เวลาที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจึงต้องเป็นเวลาที่ว่างจากภาระดังกล่าว ซึ่งก็มีอยู่น้อยมาก สิ่งนี้มีผลอย่างมากที่จะทำให้การเก็บข้อมูลไม่สามารถทำได้ในทุกแห่งทุกมุม อย่างไรก็ตาม ระยะเวลา ๑ ปี กับการทำงานด้านเก็บรวบรวมข้อมูลในสนาม (Field work) ของผู้วิจัยนั้น พอแบ่งได้ออกเป็น ๒ ช่วงด้วยกันคือ

- ในช่วงแรก (ประมาณ ๑๐ เดือนแรก) ของการเก็บรวบรวมข้อมูลสนามนั้น ผู้วิจัยมีเวลาว่างเฉพาะวันเสาร์และอาทิตย์ ซึ่งเป็นวันหยุดประจำสัปดาห์ และใช้เวลา ๒ วันต่อหนึ่งสัปดาห์ไปในการเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ประมาณ ๑๐ เดือน

- ในช่วงหลัง (ประมาณ ๒ เดือน) นั้น ผู้วิจัยมีเวลาว่างโดยตลอด จึงสามารถอุทิศเวลาให้กับการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างเต็มที่ ตลอดระยะเวลา ๒ เดือน โดยผู้เขียนได้ไปอยู่ ณ หมู่บ้านโคกวัด

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยจะใช้การสัมภาษณ์ด้วยปากเปล่า (ไม่ได้ใช้แบบสอบถาม) กับบุคคลสำคัญ (key informants) ในด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้านเป็นหลัก และการสัมภาษณ์ชาวบ้านธรรมดาเป็นส่วนที่เสริม ประกอบกับการสังเกตการณ์และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ (participant observation) : หน้าที่จะสามารถทำได้ ซึ่งก็ทำได้น้อยมาก เพราะผู้วิจัยมีเวลาอยู่ในชุมชนบ้านโคกวัดอย่างจริงจัง เพียงสองเดือนเท่านั้น นอกจากนี้ยังมีข้อมูลอีกส่วนหนึ่งที่ได้มาจากเอกสารต่าง ๆ ที่พอจะหาได้ในหมู่บ้าน แต่ข้อมูลในส่วนที่ได้จากเอกสารนั้นมีอยู่น้อยมาก ทั้งนี้ข้อมูลส่วนใหญ่จึงได้มาจากการสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์ของผู้วิจัยเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

หน่วยที่จะใช้เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of analysis) ของการวิจัยครั้งนี้ คือ สถาบันต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหมู่บ้านโดยถือเอาวัดในฐานะที่เป็นสถานศึกษาของหมู่บ้านเป็นแกนกลางเสียก่อน ต่อจากนั้นจะวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ที่วัดคาทอลิกหรือสถานศึกษาที่มีต่อสถาบันอื่น ๆ ภายหลังจากนี้จะวิเคราะห์ให้เห็นถึงความสัมพันธ์เกี่ยวกับวัดคาทอลิกมีต่อโครงสร้างทางอำนาจของหมู่บ้านหรือชุมชนในที่สุด และการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้จะมีลักษณะที่ค่อนข้างมาทางมนุษยวิทยา คือ ผู้วิจัยจะใช้การอธิบายด้วยตัวอักษรเป็นวิธีการหลักของการวิเคราะห์ข้อมูล ยกเว้นในส่วนที่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสังคม (Socioeconomic) ในหมู่บ้านซึ่งเป็นเรื่องของปริมาณ (Quantitative) เสียเป็นส่วนใหญ่ ก็จะใช้ตัวเลขต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ซึ่งตัวเลขเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของจำนวนและร้อยละ

ข้อจำกัดต่าง ๆ ของการวิจัย

นอกจากข้อจำกัดเรื่อง เวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีน้อยมาก อันจะส่งผลให้การเก็บรวบรวมข้อมูลไม่ละเอียดและครอบคลุมทุกแง่มุมแล้ว การเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยยังต้องเผชิญกับข้อปัญหายุ่งยากนานาประการ ซึ่งล้วนแต่เป็นอุปสรรคในการรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น แต่ข้อปัญหาที่นับได้ว่าสร้างความยุ่งยากให้แก่ผู้วิจัยมากที่สุดได้แก่ปัญหาอันเนื่องมาจากการเมืองที่สร้างความเกลียดชัง หวาดระแวง ให้กระจายไปเกือบทั่วทุกหัวระแหง แน่นนอน หมู่บ้านโคกวัดซึ่งเป็นหมู่บ้านท้องถิ่นชนบทหมู่บ้านหนึ่งในบรรดาหมู่บ้านต่าง ๆ ทั้งหมดของประเทศก็ไม่อาจจะหนีพ้นจากบรรยากาศอันน่าสะพึงกลัวนี้ได้ ทั้งนี้เพราะในช่วงเวลาที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในหมู่บ้านนั้น เป็นช่วงระยะเวลาที่การเมืองของประเทศเต็มไปด้วยความสับสนวุ่นวายถึงขีดสุด มีการต่อสู้ระหว่างกลุ่มพลังทางการเมืองต่าง ๆ ซึ่งพอจะแบ่งออกอย่างคร่าว ๆ ได้สองฝ่ายคือ

ฝ่ายแรกเป็นฝ่ายพลังที่ต้อง การรักษาสถานภาพเดิม และฝ่ายหลัง เป็นฝ่ายที่ต้องการให้ เกิดการเปลี่ยนแปลง การต่อสู้ในครั้งนั้นฝ่ายแรกเป็นฝ่ายได้เปรียบอย่างมากมาย (ชนิดที่ฝ่ายหลังเทียบไม่ได้) เพราะฝ่ายแรกมีทรัพยากรต่าง ๆ มากมายที่จะสามารถ แปรเปลี่ยนให้เป็นทรัพยากรทางอำนาจของฝ่ายตน แล้วนำทรัพยากรทางอำนาจเหล่านั้น มาต่อสู้กับฝ่ายหลัง ซึ่งฝ่ายแรกเห็นว่าเป็นศัตรูตัวสำคัญของฝ่ายตน แต่สิ่งที่น่าสะพึงกลัว ที่สุด อันเกิดจากการต่อสู้ครั้งนี้ก็คือการใช้วิธีการวาทภาพยศจาและการใส่ใคร่ป้ายสีกัน อย่างไม่มีกฎเกณฑ์และศีลธรรมใด ๆ ทั้งสิ้น ที่ฝ่ายหนึ่งทำกับฝ่ายหนึ่ง พร้อม ๆ กับ การปลุกระดมและสร้างกลไกอันเป็นเครื่องมือในทางการเมืองต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ล้วน แล้วแต่เป็นสิ่งที่กระพือบรรยากาศความเลวร้ายต่าง ๆ เช่น ความหวาดระแวง การ เป็นศัตรู ฯลฯ ให้กระจายออกไปจากกรุงเทพมหานคร อันเป็นจุดศูนย์กลางทางการเมือง ให้ออกไปสู่หมู่บ้านในชนบทเกือบทุกหัวระแหง และส่งผลกระทบต่อชีวิตชุมชนชนบท อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้ลักษณะนิสัยอันเป็นมิตรกับคนแปลกหน้ากลายเป็น ความหวาดระแวง และอาจจะถึงกับเกลียดชังคนแปลกหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับ คนแปลกหน้าที่มาจากสถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยก็บังเอิญเป็นผู้หนึ่งในบรรดา ผู้เคราะห์ร้ายที่ตกเป็นเหยื่อของความหวาดระแวงและเกลียดชังนั้นด้วย

ตัวอย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยก็ได้พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าว ๆ ที่เป็นอุปสรรค ต่องานให้ลุล่วงไปได้เป็นส่วนใหญ่ด้วยวิธีการสร้างความคุ้นเคยและเป็นมิตรกับทุกฝ่าย โดยปราศจากความผูกพันทางจิตใจอันลึกซึ้ง แต่ก็มีปัญหาบางอย่างเมื่อแก้ไขให้ตกไป ได้แล้ว ก็กลายเป็นว่าไปสร้างให้เกิดปัญหาอีกปัญหาหนึ่งขึ้นมา ตัวอย่างเช่น เพื่อจะ แก่ความเข้าใจผิดหรือข้อสงสัยของชาวบ้านที่สงสัยว่าผู้วิจัยเป็นสายลับให้คอมมิวนิสต์ ผู้วิจัยก็พูดคุยและอธิบายเกี่ยวกับงานของผู้วิจัยให้ชาวบ้านฟังว่า "จะมาศึกษาวัฒนธรรม ชนธรรมนิยม ประเพณีต่าง ๆ ในระดับชาวบ้าน" เท่านั้นยังไม่พอ ชาวบ้านหลายคน ยังยืนยันว่ายังไม่หายสงสัยว่าเป็นสายให้ "คอม" จริงหรือเปล่า พร้อมกับกล่าวว่า "ถ้า ไม่เป็นสายให้ไอ้คอมมันจริงแล้ว คงต้องสนทนสนมและไปมาหาสู่กับเจ้าหน้าที่ตำรวจและ อำเภอมอญ ๆ" ตกลงข้าพเจ้าก็จำเป็นต้องทำตามคำแนะนำหรือคำยืนยันเหล่านั้น เพื่อ

แกชอสงสัยคังกล่าว และในที่สุดค่างกล่าวหาว่าเป็นสายให้ "คอม" ก็หมดไป สถานการณ์ในเรื่องเป็นสายลับให้ "คอม" ก็ดีขึ้น แต่ปัญหาใหม่ที่เกิดขึ้นมาอีกคือการเกิดความระแวงว่าผู้วิจัยจะเป็นตัวแทนให้กับข้าราชการอำเภอหรือตำรวจมาสอบถามสิ่งต่าง ๆ เพื่อจะหาทางเก็บภาษี หรือหาความอันเกี่ยวกับคดีความต่าง ๆ ซึ่งเรื่องราวต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพการขัดแย้งต่าง ๆ ที่มีอยู่จริงในสังคมระดับหมู่บ้าน ผู้วิจัยต้องใช้วิธีการแก้ไขปัญหาลำนี้ด้วยการควบคุมระยะทางทางสังคม ระหว่างผู้วิจัยกับทุกฝ่ายที่ผู้วิจัยเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลให้อยู่ในระยะที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์แก่งานวิจัยครั้งนี้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ผู้วิจัยเชื่อมั่นว่าการวิจัยครั้งนี้ แน่นนอนที่จะต้อง มีขอบกพร่องหรือผิดพลาดบ้าง ทั้งนี้เกิดเนื่องมาจากปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ อันเป็นข้อจำกัดของการวิจัยตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ผลการวิจัยส่วนใหญ่แล้วก็สามารถเชื่อถือได้ว่ามีความถูกต้อง หรือมีความเชื่อมั่นได้ในระดับที่สูงพอสมควร

คำนิยามศัพท์ต่าง ๆ

ชุมชน (Community) ในที่นี้หมายถึงชุมชนบ้านโคกวัค ประชาชนที่อยู่ในอาณาบริเวณที่มีขอบเขต (territory) แน่นนอนขนาดหนึ่ง มีอารมณ์ ความรู้สึก (emotion) ผูกพันร่วมกัน และประชาชนเหล่านั้นต่างก็มีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบ (interaction) ต่อกันอย่างมีแบบแผน

สถาบัน (institution) คำว่า "สถาบัน" ในที่นี้จะหมายรวมทั้ง
๓ แง่ด้วยกัน คือ

๑. ในฐานะสถาบันทางสังคม ซึ่งพัฒนาขึ้นมาอย่างช้าและเติบโตอย่างธรรมชาติ โดยผ่านการเติบโตงอกเงยอย่างค่อยเป็นค่อยไปของบรรทัดฐานของสังคม
๒. ในฐานะที่เป็นองค์กรที่ตั้งขึ้นในเวลาใดเวลาหนึ่ง เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่าง

๓. ในฐานะที่เป็นบทบาทและบรรทัดฐานทางสังคมที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ที่ได้รับการจัดจำแนกหมวดหมู่แล้ว ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคม อำนาจ (Power) ในที่นี้จะหมายถึงความสามารถของปัจเจกชนหรือกลุ่มบุคคลที่จะดำเนินการให้ความปรารถนาหรือนโยบายของตนได้บรรลุหรือเข้าควบคุมครอบงำหรือมีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมของผู้อื่น ไม่ว่าเขาเหล่านั้นจะปรารถนาที่จะให้ความร่วมมือหรือไม่ก็ตาม ตัวแทนที่เป็นเจ้าของอำนาจจะมีชุมพลังผลักดันความตั้งใจของตนเหนือคนอื่น (พลังงานเองให้มีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมของคนอื่น) ชุมพลังเหล่านี้มักจะกำเนิดมาจากความสัมพันธ์ทางสังคมและตำแหน่งทางสังคมของปัจเจกชนในกลุ่มหรือในสังคมบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ไม่จำเป็นต้องมีสิทธิอำนาจ (Authority) ที่เป็นทางการในการที่จะบีบบังคับผู้อื่นให้ทำตามความตั้งใจของเขา เพราะบุคคลอาจจะสามารถบีบบังคับผู้อื่นให้ยอมรับ โดยอาศัยการครอบงำหรือชักใยบรรทัดฐานทางสังคมหรือการเอาเปรียบจากความไม่รู้ (Ignorance) ของผู้อื่น การใช้การบีบบังคับโดยการข่มขู่ ก็เป็นรูปแบบหนึ่งของอำนาจ แต่รูปแบบของอำนาจที่เน้นมวลหรือการชักจูงจะขึ้นอยู่กับสาเหตุภายในการหลอกลวง รูปแบบของอำนาจแบบหลังนี้จะไม่อาศัยการบีบบังคับเอาแบบคือ ๆ แต่จะเป็นการชักใยหรือครอบงำคุณธรรมของคนอื่นเพื่อบรรลุเป้าหมายที่เห็นแก่ตัวของผู้ใช้อำนาจนั้น ดังนั้นบุคคลซึ่งปลื้มอารมณ์ของตนเองออกมาเสียจากระบบบรรทัดฐานทางสังคม แต่ยังคงมีความรู้สึกอย่างรุนแรงในการที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้อื่นในเรื่องระบบบรรทัดฐานและคุณธรรม อาจจะใช้อำนาจประเภทนี้โดยปราศจากสิทธิอำนาจที่เป็นรูปแบบที่เป็นทางการ และอำนาจประเภทนี้ยากที่จะถูกค้นพบ ทั้งนี้เพราะผู้ใช้อำนาจจะเลือกเอาบรรทัดฐานของสังคมที่ชอบธรรมมาเรียกร้องบังคับให้คนอื่นกระทำตาม

สิทธิอำนาจ (Authority) ในที่นี้หมายถึงอำนาจที่เกิดขึ้นที่ไม่ใช่การบังคับ (Force) โดยตรงอย่างเดียว แต่มีลักษณะว่ามีความถูกต้องหรือการยอมรับอยู่แล้ว โดยเหตุผลอะไรก็ตาม สิทธิอำนาจจึงมีความหมายที่สัมพันธ์กับความชอบธรรม (legitimacy) อยู่มาก สิทธิอำนาจสามารถแบ่งได้ตามแหล่งที่มาได้ ๓ ทง (ตามแนวทางของ Weber)^๑ คือ

๑. Rational - legal authority เป็นอำนาจที่เกิดขึ้นตามหลักเหตุผลหรือตามกฎหมาย

๒. Traditional authority เป็นอำนาจที่ขึ้นอยู่กับขนบธรรมเนียมประเพณี

๓. Charismatic authority เป็นอำนาจที่เกิดขึ้นจากการยอมรับหรือเชื่อว่าบุคคลผู้มีอำนาจมีพรสวรรค์หรือบารมีมากกว่าบุคคลธรรมดา สมควรที่จะได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้มีอำนาจ

โครงสร้างทางอำนาจ^๒ (Power structure) หมายถึง องค์ประกอบที่มีลักษณะ เป็นแบบแผนของความสัมพันธ์และรูปแบบของอำนาจอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่ว่าจะมากหรือน้อยก็ตาม

ศาสนา^๓ ในที่นี้ หมายถึง สิ่งที่สังคมถือว่าเป็นสิ่ง ศักดิ์สิทธิ์ ประกอบด้วยระบบสัญลักษณ์ที่ถูกทำให้เป็นสถาบันหนึ่ง อันประกอบไปด้วย ความเชื่อ ค่านิยม และการปฏิบัติ ซึ่ง เน้นตรงจุดประเด็นปัญหาของความหมายอันสูงสุด

^๑ ดร. บรรพต วีระสัย, สังคมวิทยาการเมือง (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๑๕) หน้า

^๒ M. Kent Jonnings, Community Influentials : The elites of Atlanta. (New York : the free press of Glencoe 1964), p. 110.

^๓ Joan Brothers, Religious Institution p. 1.

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทำให้ทราบถึงระบบความสัมพันธ์ภายในชุมชนคาทอลิกชนบท โดยเฉพาะความสัมพันธ์ในแง่ที่เกี่ยวกับระหว่างสถาบันศาสนาและโครงสร้างทางอำนาจภายในชุมชนหรือหมู่บ้าน อันจะเป็นทางนำไปสู่ความเข้าใจในสังคมไทย ทั้งระบบได้ลึกซึ้ง ถูกต้อง กับความเป็นจริงมากขึ้น

๒. ทำให้ทราบถึงบทบาทในกันต่าง ๆ ของวัดคาทอลิกในหมู่บ้านอันเป็นการตอบแทนซึ่งกันและกันระหว่างชาวบ้านที่ให้กับวัด และวัดที่ให้กับชาวบ้าน อันจะทำให้เราเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของวัดคาทอลิกในฐานะที่เป็นสถาบันในระดับชุมชนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

ทำให้ทราบถึงการรวมกลุ่ม กำหนดนโยบาย ตลอดจนการทำงานร่วมกันในงานสำคัญของชุมชนชนบท

ทำให้ทราบถึงการใช้อำนาจและ ข้อจำกัดต่าง ๆ ในการใช้อำนาจในชุมชนชนบท

วิธีการเสนอรายงาน

การวิจัยครั้งนี้ โดยแท้จริงเป็นการศึกษาชุมชน ดังนั้นข้อมูลในทุกด้านควรที่จะถูกนำเสนอเพื่อที่จะทำให้เข้าใจกับชีวิตชุมชนของชาวบ้านโคกวัดได้ในทุกแง่มุม (เท่าที่จะเป็นไปได้) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในค่านิยมของประวัติชุมชน ครอบครัวยุคและเครือญาติ เศรษฐกิจ ระบบความเชื่อหรือศาสนา แต่เพื่อให้สอดคล้องกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ การเสนอรายงานการวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งเสนอประเด็นที่ลักษณะโครงสร้างทางอำนาจภายในชุมชนบ้านโคกวัดเป็นหลักโดยจะเสนอให้เห็นถึงองค์ประกอบทางอำนาจว่ามีใครบ้าง เป็นผู้ใช้อำนาจในชุมชน และบุคคลผู้นี้มีอำนาจเหล่านี้มีคุณสมบัติอย่างไร มีอะไรเป็นทรัพยากรทางธรรมชาติ และในที่สุดอำนาจที่แท้จริงนั้นรวมเป็นศูนย์กลางอยู่ที่บุคคลใด แต่ละบุคคลต่าง ๆ ที่มีอำนาจมีวิธีการแข่งขัน สงวนรักษาอย่างไรและใช้อำนาจไปในทางไหน พร้อมทั้งชี้ให้เห็นถึงประเภทของอำนาจที่มีอยู่ในแต่ละบุคคลว่าเป็นอำนาจประเภทใด

ในท้ายที่สุดจะดูแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นกับชุมชนบ้านโคกวัดในอนาคต และจะชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลง เหล่านี้กระทบต่อโครงสร้างทางอำนาจในชุมชนบ้านโคกวัดอย่างไร แต่ทั้งหมดที่จะเสนอเป็นรายงานนี้จะชี้ให้เห็นถึงบทบาทและความสำคัญของวัดคาทอลิกโคกวัดที่มีต่อโครงสร้างทางอำนาจของชุมชนบ้านโคกวัด

แต่อย่างไรก็ตาม เนื้อหาที่สำคัญในส่วนอื่น เช่น ครอบครัวยุคใหม่ เศรษฐกิจ ตลอดจนระบบความเชื่อและพิธีกรรมทางศาสนาของชุมชนบ้านโคกวัด ก็ยังคงรักษาไว้โดยจัดเข้าเป็นภาคผนวกทั้งหมด เพื่อที่จะเป็นรายละเอียดให้เข้าใจ กระทั่งซัดขึ้นถึงความเกี่ยวของระหว่างพระบาทหลวงและวัดคาทอลิกโคกวัดกับโครงสร้างทางอำนาจของชุมชนบ้านโคกวัด.